Evropský parlament
2024-2029

Rozpočtový výbor

2024/0274(COD)

22.11.2024

ROZPOČTOVÉ POSOUZENÍ

Rozpočtového výboru

pro Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova

týkající se návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2020/2220, pokud jde o zvláštní opatření v rámci Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) k poskytnutí dodatečné pomoci členským státům postiženým přírodními katastrofami (COM(2024)0495 – C10-0148/2024 – 2024/0274(COD))

Zpravodaj pro rozpočtové posouzení: Hélder Sousa Silva

PA_LegEvaluation

ROZPOČTOVÉ POSOUZENÍ

pro Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova týkající se návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2020/2220, pokud jde o zvláštní opatření v rámci Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) k poskytnutí dodatečné pomoci členským státům postiženým přírodními katastrofami (COM(2024)0495 – C10-0148/2024 – 2024/0274(COD))

Rozpočtový výbor v souladu s článkem 58 jednacího řádu posoudil návrh a dospěl k těmto závěrům:

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509 ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie[1],

– s ohledem na nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027[2],

– s ohledem na interinstitucionální dohodu ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázni, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů[3],

A. vzhledem k tomu, že nedávné přírodní katastrofy, které EU zasáhly v souvislosti se změnou klimatu, měly drtivé dopady na osoby, které žijí a pracují v postižených venkovských regionech, neboť poničily značnou část zemědělského a lesnického produkčního potenciálu, a zemědělcům, majitelům lesů a venkovským podnikům tak způsobily významné ztráty příjmů; vzhledem k tomu, že tyto katastrofy ještě více exponovaly zranitelná místa evropského potravinového systému a ohrozily potravinové zabezpečení EU a dostupnost tradičních produktů;

B. vzhledem k tomu, že v rámci rozpočtového posouzení jsou zkoumány okamžité i nepřímé důsledky iniciativ nebo legislativních návrhů pro rozpočet;

C. vzhledem k tomu, že podle jednacího řádu se v rámci rozpočtového posouzení vyhodnotí, zda návrh právně závazného aktu stanoví dostatečné finanční a lidské zdroje a jaký dopad by navržené financování mohlo mít na ostatní programy nebo politiky Unie; vzhledem k tomu, že se má takto rovněž určit, zda je návrh slučitelný s víceletým finančním rámcem, systémem vlastních zdrojů a příslušnou interinstitucionální dohodou, jakož i s rozpočtovými zásadami stanovenými v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509[4];

D. vzhledem k tomu, že Parlament usiluje o sladění svých legislativních a rozpočtových pravomocí, aby posílil svou institucionální úlohu v rozhodovacím procesu;

E. vzhledem k tomu, že Parlament požadoval a podporoval předchozí iniciativy, které se

[1] Úř. věst. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
[2] Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 11 ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
[3] Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 28 ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.
[4] Úř. věst. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

úpravou kritérií způsobilosti snažily posílit schopnost rozpočtu EU reagovat na krize, aby bylo možné prostředky z fondů ve sdíleném řízení přerozdělovat na jiné účely; vzhledem k tomu, že se vycházelo z předpokladu, že tyto úpravy nebudou mít vliv na prostředky, které byly pro členské státy předem vyhrazeny z Fondu soudržnosti a fondů společné zemědělské politiky;

F. vzhledem k tomu, že hrozí, že některé závazky operačních programů financovaných z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV), včetně závazků financovaných z účelově vázaných příjmů v rámci úvěrového systému nástroje NextGenerationEU, které jsou rozloženy v deseti členských státech, budou zrušeny podle pravidla N + 3 platného právního rámce EZFRV na období 2014–2022;

G. vzhledem k tomu, že legislativní změna má umožnit flexibilnější přerozdělování rozpočtových prostředků na nová opatření v rámci EZFRV, aby mohla být členským státům, které byly od 1. ledna 2024 zasaženy přírodními katastrofami, poskytnuta dodatečná cílená pomoc a flexibilita;

H. vzhledem k tomu, že změna nařízení má především podpořit zemědělce, majitele lesů a malé a střední podniky (MSP), kteří byli nejvíce postiženi přírodními katastrofami, poskytnutím cílené likvidity, mimo jiné i formou paušálních částek do výše 42 000 EUR na příjemce;

1. bere na vědomí prohlášení Komise, že návrh je celkově rozpočtově neutrální a že se nedotkne prostředků na závazky; přes toto ujištění si však všímá řady rozpočtových důsledků;

2. připomíná, že Parlament opakovaně žádal pro Fond solidarity Evropské unie více prostředků, neboť počet a intenzita přírodních katastrof se zvyšuje a je nutné zrychlit a zjednodušit příslušné postupy, aby se pomoc rychleji dostala k postiženým členským státům a regionům; zdůrazňuje, že je třeba zjednodušit administrativu, aby bylo možné finanční prostředky rychle přidělovat a zemědělcům, výrobcům tradičních produktů, lesníkům a MSP vyplácet jednorázové částky;

3. připomíná, že Parlament soustavně kritizuje, že již rozplánované prostředky jsou používány jako nástroj reakcí na krize, a poukazuje na to, že tato praxe by mohla oslabit dlouhodobé politické a investiční cíle EZFRV vymezené v jeho právním rámci; uznává však, že současný návrh nabízí pragmatické řešení nedostatečné flexibility a kapacity rozpočtu EU ke zvládání krizí tak, aby mohl rychle reagovat na potřeby postižené populace;

4. shledává, že vzhledem k tomu, že určité členské státy čerpají prostředky z fondů na rozvoj venkova pomalu a že míra plnění několika rozpočtových položek nedosahuje 75 %, mohou být opatření na zvýšení flexibility oprávněná;

5. s politováním konstatuje, že nebyl předložen legislativní finanční výkaz a že návrh na změnu 1/2025 neobsahuje informace, které by vyjasnily a kvantifikovaly důsledky pro profil plateb, jak bylo učiněno v případě návrhu RESTORE[5]; připomíná, že to má přímé

[5] Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 21. října 2024 „RESTORE – Regionální mimořádná podpora na rekonstrukci, kterým se mění nařízení (EU) 2021/1058 a nařízení (EU) 2021/1057“

důsledky pro příspěvky členských států do rozpočtu EU; vyzývá Komisi, aby tyto informace poskytla;

6. vítá reálnou finanční pomoc pro zemědělce, včetně malých zemědělců s nízkými příjmy, jakož i výrobce tradičních produktů, lesníky a MSP, které postihly přírodní katastrofy, např. velké povodně, sucha nebo lesní požáry, neboť tato pomoc je konkrétním projevem evropské solidarity; uznává, že je třeba rychle řešit ztráty v příjmech, které v důsledku nedávných ničivých katastrof, souvisejících se změnou klimatu vznikly zemědělcům, lesníkům a MSP, kteří zpracovávají zemědělské a lesní produkty, uvádějí je na trh nebo je vyvíjejí; s potěšením konstatuje, že finanční podpora poskytovaná prostřednictvím tohoto návrhu by měla upřednostňovat podpůrná opatření založená na zásadě „obnova k lepšímu“, což připraví půdu pro komplexnější a preventivní podporu EU, jež by měla posílit připravenost a odolnost venkovských oblastí EU; zdůrazňuje, že je nutné poskytnout dodatečnou finanční podporu pro samozásobitelské zemědělství, zemědělce s nízkými příjmy a výrobce tradičních produktů; upozorňuje na to, že dodatečné finanční prostředky pro venkovské oblasti by mohly být poskytnuty v mechanismu civilní ochrany EU v rámci ročního rozpočtu EU na rok 2025;

7. poukazuje na obecnou připomínku, že u většiny typů unijních grantů se EU na financování podílí 100 %, což sice přináší efektivní výsledky, ale současně vyvstávají otázky ohledně toho, že na provádění programů a politik je k dispozici celkově méně prostředků, a ohledně vnitrostátní, regionální a místní odpovědnosti; je nicméně přesvědčen o tom, že v případě pomoci při katastrofách a zajištění naléhavě potřebné likvidity je tato míra spolufinancování zcela na místě; zdůrazňuje, že je třeba konzultovat postižené zemědělce, lesníky, MSP a zúčastněné strany, aby jim byla poskytnuta realistická a cílená podpora;

8. připomíná, že pokud by byla prahová hodnota zásady „nesnižování úrovně“ dobrovolně zmírněna, mohlo by to vést k omezení výdajů, které lze započítávat do příslušných „hlavních cílů“ stanovených v rámci horizontálních priorit rozpočtu EU, a současně by se zohlednila potřeba flexibilního přerozdělování prostředků na nová opatření a stávající dílčí opatření na obnovu potenciálu zemědělské produkce, zejména tak, aby byla posílena odolnost;

9. konstatuje, že sekundárním cílem tohoto opatření je zabránit bezprostředně hrozícímu zrušení dosud nevyužitých rozpočtových závazků, které byly přijaty v letech 2021 a 2022; domnívá se, že to má důsledky pro objem dostupných prostředků v rámci tzv. kroku 3a kaskádového mechanismu (složka pro zrušení závazku zvláštního nástroje EURI), který je stanoven v nedávno revidovaném VFR;

10. domnívá se, že v dlouhodobějším výhledu by měla propracovanější a skutečná rozpočtová flexibilita umožnit ve srovnatelných případech přesuny rozpočtových prostředků, tak aby bylo možné použít hotovost dostupnou v rámci příslušného výdajového nástroje s vlastní rozpočtovou položkou, právním základem a správním rámcem, což by byl vhodnější postup pro reakce na naléhavé situace a podporu likvidity;

11. usuzuje, že návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2020/2220, pokud jde o zvláštní opatření v rámci Evropského zemědělského fondu pro

(COM(2024)0496).

rozvoj venkova (EZFRV) k poskytnutí dodatečné pomoci členským státům postiženým přírodními katastrofami, je v souladu s ustanoveními v čl. 58 odst. 3 jednacího řádu.

PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY, OD NICHŽ ZPRAVODAJ PRO ROZPOČTOVÉ POSOUZENÍ OBDRŽEL PODNĚTY

Zpravodaj pro rozpočtové posouzení prohlašuje na svou výhradní odpovědnost, že neobdržel žádný podnět od subjektu nebo osoby, které musí být uvedeny v této příloze v souladu s článkem 8 přílohy I jednacího řádu.

POSTUP VE VÝBORU POSKYTUJÍCÍM ROZPOČTOVÉ POSOUZENÍ

Název	Zvláštní opatření v rámci Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) s cílem poskytnout dodatečnou pomoc členským státům postiženým přírodními katastrofami
Referenční údaje	COM(2024)0495 – C10-0148/2024 – 2024/0274(COD)
Příslušný výbor	AGRI
Datum oznámení na zasedání	BUDG 13.11.2024
Zpravodaj(ka) pro rozpočtové posouzení Datum jmenování	Hélder Sousa Silva 13.11.2024
Projednání ve výboru	21.11.2024
Datum přijetí	21.11.2024
Výsledek konečného hlasování	+: 31 –: 0 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Georgios Aftias, Isabel Benjumea Benjumea, Tomasz Buczek, Tamás Deutsch, Angéline Furet, Thomas Geisel, Jean-Marc Germain, Sandra Gómez López, Fabienne Keller, Janusz Lewandowski, Giuseppe Lupo, Ignazio Roberto Marino, Fernando Navarrete Rojas, Matjaž Nemec, Danuše Nerudová, Ruggero Razza, Bogdan Rzońca, Hélder Sousa Silva, Nicolae Ştefănuţă, Joachim Streit, Carla Tavares, Nils Ušakovs, Auke Zijlstra
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Moritz Körner, Tiago Moreira de Sá
Poslanci uvedení v čl. 216 odst. 7 jednacího řádu přítomní při konečném hlasování	Christophe Bay, Udo Bullmann, Andrzej Buła, Gheorghe Falcă, Ştefan Muşoiu, Jan-Christoph Oetjen

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ
VE VÝBORU POSKYTUJÍCÍM ROZPOČTOVÉ POSOUZENÍ

31	+
ECR	Ruggero Razza, Bogdan Rzońca
NI	Thomas Geisel
PPE	Georgios Aftias, Isabel Benjumea Benjumea, Andrzej Buła, Gheorghe Falcă, Janusz Lewandowski, Fernando Navarrete Rojas, Danuše Nerudová, Hélder Sousa Silva
PfE	Christophe Bay, Tomasz Buczek, Tamás Deutsch, Angéline Furet, Tiago Moreira de Sá, Auke Zijlstra
Renew	Fabienne Keller, Moritz Körner, Jan-Christoph Oetjen, Joachim Streit
S&D	Udo Bullmann, Jean-Marc Germain, Sandra Gómez López, Giuseppe Lupo, Ştefan Mușoiu, Matjaž Nemec, Carla Tavares, Nils Ušakovs
Verts/ALE	Ignazio Roberto Marino, Nicolae Ştefănuță

0	-

0	0

Význam zkratek:
+ : pro
- : proti
0 : zdrželi se